

PORTRET KATOLIČKE UDRUGE MLADIH ISTRE – STRUKTURA, MOTIVI I ISKUSTVA ČLANOVA

Krešimir PERAČKOVIĆ
Institut društvenih znanosti Ivo Pilar, Zagreb

UDK: 316.347-053.6(497.5-3 Istra):2
267.6(497.5-3 Istra)
Prethodno priopćenje

Primljeno: 15. 2. 2000.

U ovom radu prikazana je Katolička udruga mladih Istre (KUMI)¹ u empirijskom istraživanju o sociodemografskoj strukturi, motivima za pridruživanjem, iskustvima, stavovima prema Katoličkoj crkvi i prijedlozima njezinih članova. Radom se željela prikazati dinamika nastajanja i razvoja pokreta mladih vjernika te fenomenologija i prepoznavanje potrebe za pripadanjem zajednici u mladih kao nečeg što im nije nametnuto od postojećih struktura, već nešto što postoji kao autentični poticaj kod svakog člana koji u tako profiliranoj zajednici vidi mogućnost zadovoljenja svojih duhovnih i socijalnih potreba. Teorijsko-konceptualni okvir istraživanja čine psihološki, sociološki i teološki osvrti na tezu o potrebi za zajednicom: od Maslowljevih socijalnih motiva, Tönniesove analize pojmova zajednice i društva te nekih biblijskih prizora o zajedništvu. Primarni ciljevi istraživanja bili su prikazati sociodemografski profil članova, otkriti njihovu motivaciju za dolaskom u Udrugu te dobiti objektivnu ocjenu članova o dosadašnjem radu. Sažeto, osnovni rezultati pokazuju: (1) većina su zapravo članice, studentice ili učenice između 20 i 25 g.; (2) većina ih iskazuje zadovoljstvo dosadašnjim aktivnostima; (3) iskazuju jasnu motivaciju za aktivnim sudjelovanjem u zajednici mladih u okviru Katoličke crkve; (4) kao glavni nedostatak u radu Udruge ocjenjuju to što nema više zajedničkog druženja u slobodno vrijeme; (5) izražavaju kritički stav prema nedovoljnom angažmanu službene Crkve u radu s mladima.

Krešimir Peračković, Institut društvenih znanosti Ivo Pilar,
Marulićev trg 19/1, 10000 Zagreb, Hrvatska.
E-mail: kresimir.perackovic@ipdi.hr

UVOD

127

Pretraživanjem literature o vjerskim pokretima može se uočiti da danas postoji ponešto socioloških analiza i empirijskih istraživanja koja se bave problematikom nastajanja i razvoja

DRUŠ. ISTRAŽ. ZAGREB
GOD. 10 (2001),
BR. 1-2 (51-52),
STR. 127-138

PERAČKOVIĆ, K.:
PORTRET KATOLIČKE...

pokreta (Ivančić, 1998.), njihovim programima i ulogom u suvremenom društvu (Tadić, 1997.). No, jedno od pitanja koje do sada nije dostatno istraženo je problem motivacije: što ljude, osobito mlade, motivira da se priključe jednom takvom pokretu? Osobito u današnje vrijeme kada bujaju novi religiozni pokreti (*New Age*) koji nude neke alternativne duhovne vrijednosti za koje se olako podrazumijeva da su mladima privlačnije.

Još od Drugoga vatikanskog koncila poticaj za osnivanjem pokreta mladih unutar Katoličke crkve proširio se diljem svijeta pa tako i u Hrvatskoj. Sve je veća potreba za duhovnim iskustvima u mladih. Istodobno je i sve veći izbor, da tako kažemo, na tržištu duhovne ponude.

Glavni problem od kojega se krenulo u ovo israživanje je upravo pitanje motivacije: što je članove KUMI-a motiviralo da pristupe takvoj zajednici? I što na kraju XX. st. mladi čovjek uopće vidi u jednom Crkvenom pokretu? Zsigurno, u pozadini odgovora jest društvenost ljudske prirode, ali zašto baš u toj i takvoj zajednici? Polazeći od tih pitanja, pokušao se teorijski konceptualizirati i operacionalizirati ovaj rad.

TEORIJSKO-KONCEPTULANI OKVIR

Ljudska društvenost, potreba za društvom ili društvena priroda čovjeka su kao središnja tema predmet interesa još u klasičnoj filozofiji (tako će npr. Aristotel reći za čovjeka *zoon politikon* – društvena životinja), preko socijalne filozofije srednjega vijeka, novovjekovnih filozofa, sve do današnje antropologije kao holističke znanosti o čovjeku te psihologije i sociologije.

Već u starozavjetnoj *Knjizi postanka* pisac izvještava da prvi čovjek nije mogao ostati sam (Post, 2, 20-24) i da je društvenost utkana u prirodu čovjeka. *Novi Zavjet* je pun izvješća o važnosti drugoga tj. bližnjega i odnosa prema njemu. Zajedništvo u ljubavi jednih prema drugima je dano kao najveća Isusova zapovijed (Lk 10, 27), ali i kao znak Isusove žive prisutnosti ('Jer gdje su dvojica ili trojica sabrana u moje ime, tu sam i ja među njima' – Mt 18, 20). Upravo tako definirano zajedništvo je društveni temelj Crkve kao zajednice Kristovih učenika i sljedbenika.

U psihologiji, kao znanosti o psihičkim procesima i ponašanju te njihovim fizikalnim, biološkim i socijalnim uvjetima i učincima (Šverko, 1994.) razvila se kao zasebna grana socijalna psihologija koja se bavi ponašenjem pojedinca u društvenim okvirima. Sedamdesetih godina XX. st. poznati američki psiholog Abraham Maslow je razvio teoriju motivacije i hijerarhije potreba koje dijeli na fiziološke i socijalne. On drži da su tzv. prave ljudske potrebe upravo socijalne od kojih je naj-

DRUŠ. ISTRAŽ. ZAGREB
GOD. 10 (2001),
BR. 1-2 (51-52),
STR. 127-138

PERAČKOVIĆ, K.:
PORTRET KATOLIČKE...

važnija potreba za pripadanjem tj. pružanjem i primanjem ljubavi (Fulgosi, 1983.).

U sociologiji kao fundamentalnoj znanosti o društvenim skupinama i njihovim međusobnim odnosima te o fenomenu društvenosti uopće poznate su npr. klasične teorije E. Durkheima (Durkheim, 1972.) koji čak dijeli društva prema tipu ljudske solidarnosti na društva *mehaničke solidarnosti* (utemeljena na neposrednom odnosu i osjećaju pripadnosti) i društva *organske solidarnosti* (utemeljena na interesima i funkcionalnoj podjeli rada), i F. Tönniesa (R. D. Lukić, 1987., str. 235.) koji razlikuje *zajednicu* (... "u kojoj se čovjek nalazi sa svojim od rođenja, sa svim radostima i žalostima za nju vezan") i *društvo* ("U društvo se ide kao u nešto strano.").

U današnjem suvremenom informatičkom i informacijskom društvu visoko diferenciranih uloga i specijaliziranih usluga dominirajući su upravo ovi interesni i funkcionalni odnosi. Obitelj ostaje jedina oaza toga emocionalnog osjećaja zajedništva, a sve druge skupine uglavnom imaju veći ili manji stupanj zajedničkoga interesa kao osnovnoga kohezivnog elementa. Mladi ljudi, osobito u adolescentno doba kada osjećaju potrebu za osamostaljivanjem, odvajanjem od roditelja i vlastitim identitetom, stalno se nalaze u potrazi za zajednicom koja nudi sadržaj s kojim se pojedinac može najlakše identificirati, bilo da je riječ o uličnoj bandi, sportskom klubu ili vjerskom pokretu.

Prema tome, osnovni pojam u ovom radu su eklezijalni pokreti. U svojoj sociološkoj analizi suvremenih eklezijalnih pokreta u Katoličkoj crkvi u Hrvatskoj Tadić definira eklezijalne pokrete kao laičke pokrete koji nastaju inicijativom laika i svećenika u bazi Crkve. Bitna obilježja su im komunitarnost kao oblik spontane društvenosti, težnja ka vlastitom iskustvu vjere, ekumenska otvorenost i zajedničko (kolektivno) nadahnuće u određenoj karizmi ili tipu pobožnosti (Tadić, 1997.).

Tko su ljudi koji se u svojoj potrazi za zajednicom pronadju u jednoj vjerskoj zajednici/pokretu? Tadić u svojem radu navodi tipologiju vjernika u novim eklezijalnim pokretima s obzirom na razloge, odnosno motive koji potiču čovjeka da traži i nalazi zadovoljenje svojih emocionalnih, socijalnih i duhovnih potreba baš u takvoj zajednici. To su četiri tipa: lutajući tip, tip radikalnoga tražitelja, tip eklezijalno-lutajućega tražitelja i tip tradicionalno ukorijenjenih i osobno produbljenih vjernika.

Krenuvši od tih rezultata, u ovom se radu željela razmotriti hipoteza o potrebi za zajednicom, analizirajući strukturu, motive i iskustva članova Udruge KUMI kao jednoga od novih eklezijalnih pokreta.

CILJEVI ISTRAŽIVANJA

Glavni ciljevi ovoga istraživanja su:

- 1) prikazati sociodemografsku strukturu članstva Udruge prema dobi, spolu i zanimanju;
- 2) otkriti koji su bili najvažniji motivi za pridruživanjem zajednici takvoga profila;
- 3) istražiti kakvi su stavovi članova o dosadašnjem radu Udruge i dosadašnjim aktivnostima te prikupiti kritike i prijedloge za daljnji rad;
- 4) saznati njihovo mišljenje o nekim aktualnim pitanjima u Katoličkoj crkvi u Hrvatskoj, vezanim uz rad s mladima.

METODOLOGIJA

Kao što je slikovito rečeno u naslovu, riječ je o portretu, tj. prikazu strukture jedne zajednice mladih. Zato ovo istraživanje ne polazi od nekih hipoteza koje je trebalo provjeriti, već se želi na jednoj deskriptivnoj razini prikazati tko su članovi i zašto su uopće tu. Metodom ankete, na temelju navedenih ciljeva, razrađena su pitanja za upitnik. U anketi su sudjelovala 62 člana (od 189 registriranih, što je 33 posto populacije) koji prema sociodemografskim obilježjima čine reprezentativni uzorak Udruge. Rabljene su metode deskriptivne statistike (distribucija frekvencija i mjere centralne tendencije).

REZULTATI ISTRAŽIVANJA

Struktura članova

U tablici su prikazani neki demografski podaci o registriranim članovima kao i struktura ispitanika iz uzorka istraživanja izražena u postocima.

➔ TABLICA 1
Sociodemografska
struktura

Demografsko obilježje		Sveukupno članovi (%)	Uzorak (%)
Dob	do 19 g.	26	28
	od 20 do 25 g.	50	47
	od 26 g.	24	25
Spol	M	23	24
	Ž	77	76
Zanimanje	Učenici	40	37
	Studenti	46	49
	Zaposleni	14	14

Prikazani demografski podaci ukazuju na to da nema većih odstupanja uzorka od ukupne populacije članova Udruge. Polovica članova imaju između dvadeset i 25 godina, a podjednak broj je starijih, odnosno mlađih. Većina članova su ženskoga spola. Najviše je studenata i učenika.

Motivacija za pridruživanje KUMI-u

Postavilo im se pitanje *Što ih je najviše motiviralo da se pridruže KUMI-u?* Od 9 ponuđenih motiva trebali su odabrati tri najvažnija. Rezultati prikazuju rang učestalosti izbora pojedinačnog motiva izražen u postotcima.

➔ TABLICA 2
Motivi za pridruživanjem

Motivi	%
Potreba za druženjem i prijateljstvom	79
Želja da rastem u vjeri u zajednici	58
Želja da se aktivno uključim u vjersku zajednicu	48
Potreba za duhovnim iskustvima	44
Potreba da pridonosem širenju tog učenja	29
Želja da bolje upoznam učenje Isusa Krista i Katoličke crkve	19
Bio sam s KUMI-em na nekom zbivanju (seminar, hodočašće i sl.)	13
Nagovor prijatelja	5
Nešto drugo	1

Iz rezultata je vidljivo da je potreba za zajedništvom, prijateljstvom i druženjem kod većine članova bila najvažniji motiv za pridruživanje Udruzi. Ali ne potreba za bilo kakvim druženjem, već potreba za pripadanjem duhovnoj zajednici u okviru Katoličke crkve, dakle potreba za duhovnim iskustvom i rastom u vjeri i učenju Isusa Krista. Ovi odgovori ukazuju na to da su mladi članovi svjesno odabrali pripadnost takvoj zajednici, da nisu ovdje slučajno i da im je ovakav sadržaj važan u životu i, što je možda najvažnije – da su to *sami odabrali* dobrovoljno, bez ikakvoga pritiska.

Stavovi o dosadašnjem radu Udruge, osobna iskustva i prijedlozi za daljnji rad

Željelo se otkriti koliko su članovi zadovoljni radom Udruge, koji su problemi u radu percipirani kao najvažniji te koliko su članovi zadovoljni osobnim angažmanom u dosadašnjem radu.

Zadovoljstvo dosadašnjim radom Udruge

Na pitanje koliko su zadovoljni dosadašnjim radom KUMI-a općenito ispitanici su iskazivali stupanj zadovoljstva, odnosno nezadovoljstva na Lickertovoj skali od 1 (što je značilo potpuno nezadovoljstvo radom) do 5 (potpuno zadovoljstvo). Na slici 1. prikazana je raspodjela odgovora u postotcima.

📊 SLIKA 1
Zadovoljstvo dosadašnjim radom Udruge
M (srednja vrijednost) = 3,9; SD (standardna devijacija) = 1,0

Nisam zadovoljan

Većina ispitanika (77 posto) je zadovoljna dosadašnjim radom. Ispitanik koji je izrazio nezadovoljstvo navodi razočaranje zbog ponašanja nekih članova KUMI-a koji se prave da ga ne poznaju kad se sretnu na ulici.

Glavni nedostaci u radu Udruge

Na pitanje koji su glavni nedostaci u radu Udruge ponuđeno je 10 tvrdnja. Ispitanici su izražavali stupanj slaganja, odnosno neslaganja s pojedinom tvrdnjom koja se odnosi na neke uočene organizacijske i međuljudske probleme u dosadašnjem radu. Pri tome je ocjena 1 značila potpuno neslaganje, a 5 potpuno slaganje s pojedinom tvrdnjom. Rezultati u tablici 3. prikazuju raspodjelu odgovora u postocima i srednje vrijednosti za svaku tvrdnju. Tvrdnje su rangirane prema najvećem stupnju slaganja (tj. od najveće srednje vrijednosti prema najmanjoj).

● TABLICA 3
Glavni nedostaci
u radu Udruge

Rang	Nedostaci	Postotak ispitanika					M	SD
		1	2	3	4	5		
1	Nedostaju zajednički svjetovni sadržaji (tulumi)	4,8	21	30,6	22,6	21	3,4	1,2
2	Premalo se družimo u slobodno vrijeme	6,5	22,6	30,6	25,8	14,5	3,2	1,1
3	Nedostaju zajednički izleti	8,1	35,5	21	24,2	11,3	3,0	1,2
4	Prerijetko se sastajemo	14,5	27,4	37,1	17,7	3,2	2,7	1,0
5	Nedovoljno organizirani sastanci	14,5	35,5	25,8	19,4	3,2	2,6	2,6
6	Na sastancima se ističu jedni te isti pojedinci, a ostali su samo "publika"	17,7	33,9	29	14,5	4,8	2,5	1,1
7	Nema dovoljno prostora za kreativne i nove ideje	25,8	32,3	19,4	19,4	1,6	2,4	1,2
8	Isti pojedinci uvijek nameću svoje teme	29	40,3	21	8,1	1,6	2,1	1,0
9	Formirale su se zatvorene grupice koje ne prihvaćaju nove "članove"	54,8	24,2	14,5	1,6	4,8	1,8	1,1
10	Zatvoreni smo za nove ljude	59,7	22,6	9,7	4,8	0	1,6	0,9

1 – uopće se ne slažem; 2 – ne slažem se; 3 – niti se slažem, niti ne slažem; 4 – slažem se; 5 – potpuno se slažem; M – srednja vrijednost; SD – standardna devijacija

Može se reći da među članovima postoje dvije "struje". Prvima nedostaje više zajedničkih druženja i svjetovnih sadržaja i to ističu kao glavne nedostatke u dosadašnjem radu. Analizom je utvrđeno da je većini ispitanika koji su se složili s tim tvrdnjama glavni motiv za pristupanje udruzi bilo upravo druženje i prijateljstvo, tj. socijalni motivi. Druga "struja" su ispitanici kojima je primarni motiv bio duhovne prirode, a njima nešto manje nedostaju svjetovni sadržaji i izleti. Kritičnost prema organizaciji i vođenju sastanaka izrazili su članovi kojima su duhovni sadržaji bili najvažniji za pridruživanje. Međutim, kritika je konstruktivna, jer je riječ o članovima koji su

DRUŠ. ISTRAŽ. ZAGREB
GOD. 10 (2001),
BR. 1-2 (51-52),
STR. 127-138

PERAČKOVIĆ, K.:
PORTRET KATOLIČKE...

iskazali spremnost za osobnim angažmanom u organizaciji i imaju kreativne i nove ideje.

Zadovoljstvo članova osobnim angažmanom

Na pitanje koliko su zadovoljni svojim dosadašnjim angažmanom u aktivnostima KUMI-a ispitanici su također izražavali stupanj zadovoljstva na Lickertovoj skali. Odgovori su prikazani na slici 2.

❶ SLIKA 2
Zadovoljstvo članova osobnim angažmanom
M (srednja vrijednost) = 3,1; SD (standardna devijacija) = 1,2

Gotovo polovica ispitanika (43 posto) izrazila je zadovoljstvo svojim angažmanom. Ispitanici koji nisu zadovoljni ili su osrednje zadovoljni u daljnim odgovorima su davali najviše prijedloga o proširivanju svojega angažmana u pjevanju (zbor), plesu, dramskoj skupini, više zajedničkih izleta i ostalih sadržaja. Drže da postoje brojni neiskorišteni talenti, a i sami su se spremni angažirati još više. Dakle, može se reći da u KUMI-u postoji neiskorišten kreativni potencijal te spremnost na još veći osobni angažman.

Mišljenje o dosadašnjim aktivnostima²

Na otvoreno pitanje što im se dosad najviše sviđelo od aktivnosti i događanja, odgovori su bili sljedeći:

➔ TABLICA 4
Mišljenje o dosadašnjim aktivnostima

Aktivnosti	%
1. Duhovne vježbe	19
2. Odlazak u Milano	17
3. Duhovsko bdijenje	13
4. Odlazak u Međugorje	9
5. Zajednička hodočašća	7
Izleti, druženja	7
Sve	7
6. Susret sa svetim Ocem Papom	4
7. Mjesečni susreti	3
Uskrs-fest	3
Zajednički svjetovni sadržaji	3
Dan športa	3

DRUŠ. ISTRAŽ. ZAGREB
GOD. 10 (2001),
BR. 1-2 (51-52),
STR. 127-138

PERAČKOVIĆ, K.:
PORTRET KATOLIČKE...

U ovim odgovorima očituje se da su ih se više dojmili događaji s duhovnim sadržajima nego svjetovni izleti i druženja. Tu se vidi da im motivacija za pridruživanje nije bila samo radi druženja kao takvog već baš druženje uz vjerske sadržaje.

Iskustvo sa seminarima duhovne obnove

Postavila su im se i pitanja o dosadašnjim iskustvima sa seminarima duhovne obnove te bi li takve seminare trebalo češće organizirati.

➔ TABLICA 5
Iskustvo sa seminarima duhovne obnove

	Jesi li ikad bio na nekom seminaru duhovne obnove? (%)	Misliš li da bi trebalo češće organizirati takve seminare za članove? (%)
Da	52	68
Ne	48	5
Ne znam	-	27

Polovica ispitanika je dosada sudjelovala na nekim seminarima duhovne obnove, a većina ih drži da bi takvih seminara trebalo biti još više. Ovi odgovori pokazuju određenu vjerničku zrelost mladih članova i očit je njihov jasan interes i želja da rastu u vjeri.

Stavovi o problemima u Katoličkoj crkvi danas

Na pitanje *Kako Ti doživljavaš Katoličku crkvu danas?* ponuđeno je osam tvrdnja u dogovoru s vodstvom Udruge za koje se pretpostavljalo da bi mogle sadržavati kritičko mišljenje (aktivnih) mladih vjernika prema radu u Crkvi s mladima. Na Likertovoj skali od 1 (što je značilo: uopće se ne slažem) do 5 (što je značilo: potpuno se slažem) ispitanici su izražavali stupanj slaganja, odnosno neslaganja s ponuđenim tvrdnjama. U tablici 5. je raspodjela odgovora u postocima. Tvrdnje su rangirane prema stupnju slaganja (tj. od najveće srednje vrijednosti prema najmanjoj).

Najviše kritika prema Crkvi odnosi se na nedovoljan angažman s mladima (62 posto) kojima se Crkva i ne zna baš najbolje približiti (51 posto) kao i na preveliku formalnost u radu svećenika (50 posto). Polovica ispitanika (50 posto) se složilo da Crkvi prijete opasnost od tzv. *New Age* duhovnosti te da je općenito u krizi (41 posto). Podjednak je udio ispitanika koji se slažu da je Crkva previše konzervativna (39 posto) i onih koji se ne slažu s tim (37 posto), a podjednak je i udio onih koji drže da svećenici i redovnici često ne žive ono što propovijedaju (25 posto) s udjelom onih koji se s tim ne slažu (29 posto). Nešto veći broj je onih (47 posto) koji se ne slažu s tim da je Crkva netolerantna prema drugim religijama.

Rang	Problemi	Postotak ispitanika					M	SD
		1	2	3	4	5		
1	Svećenici premalo rade s mladima	3,3	15,0	20,0	46,7	15,0	3,6	1,0
2	Crkva se ne zna približiti današnjoj mladeži	3,4	11,9	33,9	39,0	11,9	3,4	1,0
3	Svećenici su previše službeni	5,0	15,0	30,0	41,7	8,3	3,3	1,0
4	Prijeti joj opasnost od novodobnih duhovnosti	11,3	21	17,7	40,3	9,7	3,2	1,2
5	Katolička crkva je u krizi	6,8	20,3	32,2	32,2	8,5	3,2	1,0
6	Crkva je previše konzervativna	8,5	28,8	23,7	32,2	6,8	3,0	1,1
7	Svećenici i redovnici često ne žive ono što propovijedaju	6,8	22,0	45,8	22,0	3,4	2,9	1,0
8	Crkva je netolerantna prema drugim religijama	16,9	30,5	35,6	13,6	3,4	2,6	1,0

1 – uopće se ne slažem; 2 – ne slažem se; 3 – niti se slažem, niti ne slažem; 4 – slažem se; 5 – potpuno se slažem; M – srednja vrijednost; SD – standardna devijacija

❶ **TABLICA 6**
Stavovi o problemima u Katoličkoj crkvi danas

Prema tome, dio ispitanika zamjećuje da je Crkva u krizi, da premalo radi s mladima na način njima blizak te da postoji opasnost od *New Agea* (koji se možda zna bolje mladima približiti?). Jedan od razloga po mišljenju članova je odnos svećenika prema svećeničkom pozivu, onih svećenika koji nerijetko ne žive ono što propovijedaju. Općenito, glavna kritika je usmjerena na nedostatan i pogrešan pristup prema mladim vjernicima.

Otvoreni prijedlozi, kritike i pohvale

Na kraju, ponuđeno im je da navedu sve ostale primjedbe i prijedloge te očekivanja koja imaju od ove zajednice. U odgovorima je bilo 29 posto pohvala i riječi podrške, 34 posto su kritike, a 37 posto su konkretni prijedlozi vezani uz rad i aktivnosti Udruge (slika 3.). Pohvale su se odnosile na činjenicu što KUMI postoji i što su se očekivanja članova uglavnom ostvarila. Najviše kritika se odnosilo na termine odlazaka na hodočašća ili seminare koji nisu najbolje prilagođeni studentskim i učeničkim obvezama; na neprimjereno ponašanje nekih članova u svakodnevnom životu; na pretjerano forsiranje pobožnosti i nedostatan angažman u župama. Prijedlozi su bili razni, a uglavnom se odnose na više zajedničkog druženja i izlete u prirodu; na potrebu organiziranja seminara sa stručnim predavačima o aktualnim temama koje zanimaju mlade; na nužnost otvaranja prema vanjskom svijetu.

➡ **SLIKA 3**
Otvoreni prijedlozi, kritike i pohvale

ZAKLJUČNI OSVRT

Rezultati, osim što su korisni i primjenjivi za daljnji rad ove Udruge, ukazuju na to da ovi mladi ljudi vrlo jasno znaju i ističu zašto su se udružili. Kad bi se u jednoj rečnici, s obzirom na njihove motive, stavove i prijedloge, definirala Udruga KUMI, može se reći da je to ponajprije zajednica mladih laika koji žele pod okriljem Katoličke crkve spoznavati, otkrivati i živjeti učenje Isusa Krista u zajedničkim aktivnostima uz vodstvo i potporu crkvenih institucija.

Odgovori anketiranih članova portretiraju Udrugu u njihovim sociodemografskim obilježjima, motivima i dosadašnjim iskustvima. Ono što možda iznenađuje je visok stupanj angažiranosti, ali i kritičnosti. Pomalo osjećaju da službenici Crkve (ponajprije župnici) ne čine dosta da se mladima približi Isusovo učenje. Ovi mladi ljudi žele svoj život obogatiti u zajedništvu i izgrađivati se kao aktivni vjernici u Katoličkoj crkvi. Cjelokupno gledano, rezultati istraživanja možda začuđuju jasnoćom motiva mladih članova koji vrlo jasno znaju što traže i gdje to tražiti. Stoga, iako je riječ o analizi slučaja koji nema pretenzija generalizirati rezultate kao neku opću pojavu, ovo istraživanje potkrepljuje navedenu hipotezu: KUMI je upravo takva oaza u kojoj su mnogi mladi prepoznali zajednicu i sadržaje koji zadovoljavaju njihove socijalne i duhovne potrebe.

Osim navedenih ciljeva koje je istraživanje ostvarilo, vidjelo se da se u tako definiranom sociološkom i sociopsihološkom okviru (strukturi i motivaciji) istraživanja dobiva uvid u latentnu pozadinu života jedne skupine, čime se može relevantnije prikazati kako funkcionira neka skupina, nego kad se skupina prikazuje jedino pomoću sadržaja programa i proklamiranih ciljeva neke udruge ili pokreta. Stoga ovaj rad može poslužiti i kao pilot-istraživanje te kao ideja za ozbiljnu strukturalnu analizu i crkvenih pokreta i drugih oblika udruživanja s vjerskim i duhovnim sadržajima.

BILJEŠKE

¹ Na prijedlog vlč. Milana Zgrablića, tadašnjega voditelja doma u Pazinskom kolegiju, 18. 10. 1997. okupilo se tridesetak mladih iz 18 župa na zajedničkom susretu. Uz podršku i blagoslov sada biskupa u miru mons. Antuna Bogetića te kasnije novoimenovanoga biskupa mons. Ivana Milovana, kao Katolička udruga mladih Istre (KUMI) započeli su s djelovanjem 2. 5. 1998. na osnivačkoj skupštini. U usvojenom Statutu stoji da je svrha i cilj Udruge navještaj i življenje evanđelja, izgradnja vlastite osobe, oblikovanje pojma slobode i odgovornosti, promicanje evanđeoskih i općeljudskih vrednota. Članovi KUMI-a žele pomoći stvaranju pozitivnoga mentaliteta u društvu, promicati kulturu dijaloga i ljubavi u svijetu i po uzoru na prvu kršćansku zajednicu preuzeti više odgovornosti u Crkvi zajedništvom, pomaganjem i bogoštovljem. Nakon svojega jednogodišnjeg djelovanja, 2. 5. 1999., tijekom godišnje skupštine provedeno je anketiranje prisutnih čla-

DRUŠ. ISTRAŽ. ZAGREB
GOD. 10 (2001),
BR. 1-2 (51-52),
STR. 127-138

PERAČKOVIĆ, K.:
PORTRET KATOLIČKE...

nova kako bi se dobila što objektivnija slika o dosadašnjem radu te u jedno odgovori na pitanja koja ukazuju na motivaciju članova Udruge.

² Od osnivanja članovi Udruge su sudjelovali na brojnim hodočašćima (susret sa sv. Ocem, Taize, Međugorje) seminarima duhovne obnove, duhovnim vježbama, humanitarnim akcijama, radijskim emisijama, športskim susretima i brojnim izletima.

LITERATURA

- Biblija – Stari i Novi zavjet* (1991), Zagreb, Kršćanska sadašnjost.
- Fulgosi, A. (1983), *Psihologija ličnosti*, Zagreb, Školska knjiga.
- Dokumenti Drugog vatikanskog koncila* (1970), Zagreb, Kršćanska sadašnjost.
- Durkheim, E. (1972), *O podeli društvenog rada*, Beograd, Prosveta.
- Ivančić, T. (1998), Crkveni pokreti i Udruge: mjesto katehizacije, *Kateheza*, časopis za vjeronauk u školi i katehezu, 20, (1998), 3; str. 258-263.
- Ivan Pavao II. (1990), Vjernici laici: o pozivu i poslanju vjernika laika u *Crkva i svijet*, Zagreb, Kršćanska sadašnjost.
- Lukić, R. D. (1987), *Formalizam u sociologiji*, Zagreb, Naprijed.
- Statut Katoličke udruge mladih Istre*, (1998), Pazin.
- Šverko, B. (1994), *Psihologija*, Zagreb, Školska knjiga.
- Tadić, S. (1997), *Suvremeni eklezijalni pokreti u Katoličkoj crkvi u Hrvata – Sociološka analiza s posebnim osvrtom na mali tečaj – Kursiljo*, disertacija, Sveučilište u Zagrebu – Filozofski fakultet.

Portrait of the Catholic Association of Istria's Youth – Structure, Motives and Experience of Members

Krešimir PERAČKOVIĆ
Institute of Social Sciences Ivo Pilar, Zagreb

In this paper the author portrays the Catholic Association of Istria's Youth (KUMI) through an empirical research of sociodemographic structure, motives for joining, experiences, attitudes towards the Catholic Church and suggestions of its members. The intent was to demonstrate the dynamics of the emergence and development of the young believers' movement and the phenomenology and identification of the youths' need for belonging to a community. Not as something imposed by the existing structures, but as an authentic impulse in every member who sees in such a profiled community the possibility for satisfying their spiritual and social needs. The theoretical and conceptual framework of the research consists of psychological, sociological and theological reviews of the thesis concerning the need for belonging to a community: from Maslow's social motives, Tonnies' analysis of the concepts of community and society to some biblical images on togetherness. The primary goals of the research were to present the sociodemographic profile of the members, reveal their motivation for entering the Association and get an

DRUŠ. ISTRAŽ. ZAGREB
GOD. 10 (2001),
BR. 1-2 (51-52),
STR. 127-138

PERAČKOVIĆ, K.:
PORTRET KATOLIČKE...

objective evaluation from the members of its past achievements. In short, the main results of the research indicate that: (1) the majority are women-members, students between 20 and 25 years of age; (2) most express satisfaction with past activities; (3) clear motivation for active participation in a community of young people within the Catholic Church; (4) state that one of its main faults is insufficient free time spent together and (5) express a critical attitude towards inadequate commitment of the official Church in working with young people.

Ein Porträt des Katholischen Jugendverbands Istriens – Struktur, Motive und Erfahrungen seiner Mitglieder

Krešimir PERAČKOVIĆ
Ivo-Pilar-Institut für Gesellschaftswissenschaften, Zagreb

In dieser Arbeit wird der Katholische Jugendverband Istriens (KUMI) dargestellt. Ausgangspunkt ist eine empirische Untersuchung über die soziodemographische Struktur des Verbands, über Beitrittsmotive, Erfahrungen und Vorschläge seiner Mitglieder sowie ihre Einstellung zur katholischen Kirche. Die Arbeit soll dem Leser die Entstehungs- und Entwicklungsdynamik religiöser Jugendbewegungen nahe bringen, ferner die Art und Weise, wie das Bedürfnis, einer Glaubensgemeinschaft anzugehören, sich bemerkbar macht und erkannt wird. Dabei geht es nämlich um ein Bedürfnis, das nicht durch bestehende Strukturen ausgelöst wurde, sondern sich als authentischer Wunsch in jedem einzelnen Verbandsmitglied regt, das in einer solcherart profilierten Gemeinschaft die Befriedigung seiner geistigen und sozialen Bedürfnisse sieht. Den theoretisch-konzeptuellen Rahmen der Untersuchung bilden verschiedene psychologische, soziologische und theologische Ansätze bezüglich der These vom Bedürfnis nach Gemeinschaftszugehörigkeit: von den Maslow'schen Sozialmotiven, über Analysen der Begriffe Gemeinschaft und Gesellschaft bei Tönnies, bis hin zu verschiedenen biblischen Ausführungen zum Thema Gemeinschaft. Das Primärziel der Untersuchung war, das soziodemographische Profil der Mitglieder des Katholischen Jugendverbands Istriens nachzuzeichnen, die Beitrittsmotive seiner Mitglieder aufzudecken und ihre objektive Einschätzung zum bisherigen Wirken des Jugendverbands zu ermitteln. Die Ergebnisse lauten kurz gefasst: (1) die Mehrzahl der Mitglieder sind weiblichen Geschlechts, Studentinnen oder Schülerinnen zwischen 20 und 25 Jahren; (2) die meisten erklärten sich mit dem bisherigen Wirken des Jugendverbands zufrieden; (3) die meisten äußerten eine klare Motivation zur aktiven Mitwirkung in katholischen Jugendorganisationen; (4) als größter Mangel wurde empfunden, dass die Mitglieder in ihrer Freizeit zu wenig zusammenkämen; (5) es wurde kritisiert, dass die katholische Kirche offiziell zu wenig mit Jugendarbeit engagiert sei.